

Stichting Taalcentrum Almere
Jaarverslag 2018

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
BESTUURSVERSLAG	3
Algemene informatie.....	3
Bestuur	3
Raad van Toezicht.....	4
Beleid.....	5
Klachtenafhandeling.....	9
Personeelsbezetting	10
Financiën	10
Toekomstparagraaf	13
JAARREKENING	19
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	19
Balans (na resultaatbepaling).....	22
Staat van baten en lasten.....	23
Kasstroomoverzicht.....	24
Toelichting op de balans.....	25
Toelichting op de staat van baten en lasten	29
Overige toelichtingen	33
OVERIGE GEGEVENS	35
Ondertekening.....	35
Gegevens over de rechtspersoon.....	36
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	37

Bestuursverslag

Algemene informatie

De Stichting Taalcentrum Almere is opgericht op 2 februari 2009 na een gezamenlijk initiatief van alle schoolbesturen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs van Almere. Het Taalcentrum wordt mede ondersteund door de gemeente Almere. Het Taalcentrum is in 2007 gestart met activiteiten voor leerlingen met een beperkte beheersing van de Nederlandse taal. Allereerst besloten de schoolbesturen van het Almeers primair onderwijs om dat gezamenlijk aan te pakken. De schoolbesturen van het voortgezet onderwijs sloten zich daarbij aan. Het resultaat van die gezamenlijke aanpak is het inrichten en in stand houden van het Taalcentrum Almere.

Vanaf de oprichting heeft het Taalcentrum onderdeel uitgemaakt van de Almeerse Scholen Groep (ASG). Met ingang van 1 augustus 2014 is Stichting Taalcentrum Almere lid van de coöperatie Passend Onderwijs Almere. De leerlingen van het Taalcentrum staan ingeschreven op 2 scholen van het ASG, De Ontdekking (basisonderwijs) en het Echnaton (Voortgezet onderwijs). Dit omdat het Taalcentrum geen eigen brinnummer heeft en daarmee door de rijksoverheid niet aangemerkt wordt als onderwijsvoorziening.

Bestuur

Per 20 januari 2014 is de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het Taalcentrum door het bestuur van het Taalcentrum gemandateerd aan de bestuurder van de Coöperatie Passend Onderwijs Almere. De besturen van de stichting Taalcentrum Almere en de Coöperatie Passend Onderwijs Almere hebben op 20 januari 2014 het betreffende besluit genomen, daarmee vooruitlopend op een definitieve bestuurswisseling per 1 augustus 2014. De daartoe noodzakelijke wijziging van de statuten van Stichting Taalcentrum Almere is geëffectueerd begin 2015.

Per 1 augustus 2014 is het bestuur van het Taalcentrum gevormd door één bestuurder. De bestuurder van de Coöperatie Passend Onderwijs Almere (en de daarbinnen opererende samenwerkingsverbanden voor zowel het Primair Onderwijs als het Voortgezet Onderwijs) is tevens de bestuurder van het Taalcentrum. Deze functie wordt sinds juni 2017 ingevuld door mevrouw H. Vlug. Per 1 augustus 2014 wordt de raad van toezicht van het Taalcentrum gevormd door dezelfde personen, die de Ledenraad van de genoemde coöperatie vormen.

Het lidmaatschap van het Taalcentrum aan de coöperatie leidt ertoe dat de teamleider Sociaal-domein van het SWV-PO is gemandateerd het Taalcentrum in de Algemene Ledenvergadering te vertegenwoordigen in 2018. De schooldirectie van het Taalcentrum is in handen van de heer T. Klein Koerkamp.

Raad van Toezicht

De raad van toezicht wordt gevormd door dezelfde personen als welke lid zijn van de Ledenraad van de Coöperatie Passend Onderwijs Almere (POA). De raad van toezicht is in 2018 in een vijftal vergaderingen bijeengekomen. In haar vergaderingen heeft de raad van toezicht zich op de hoogte gesteld van de inhoudelijke resultaten van de stichting en van de resultaten van de gevoerde bedrijfsvoering en het financieel beleid. De raad van toezicht heeft erop toegezien dat het Taalcentrum geacteerd heeft conform wettelijke eisen en zich gehouden heeft aan een rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen.

Het kader voor de relatie tussen bestuur en raad van toezicht is vastgelegd in de statuten van het Taalcentrum en in het toezichtkader dat in november 2013 is vastgesteld door de ledenraad van genoemde coöperatie. Bovendien handelen de raad van toezicht en het bestuur van het Taalcentrum overeenkomstig de "Code Goed Bestuur in het primair onderwijs" welke is vastgesteld in de ALV van de PO-raad van 27 november 2014.

Het beleid en beheer is gevoerd door de bestuurder binnen de kaders van de begroting 2018 annex meerjarenbegroting.

Onder meer de jaarrekening 2017 (juni 2018), de begroting 2019 en de meerjarenraming tot en met 2023 (december 2018) zijn door de raad van toezicht behandeld en waar nodig vastgesteld en/of goedgekeurd. Een en ander is voorbereid door de auditcommissie welke is gevormd uit de raad van toezicht. In haar vergaderingen heeft de auditcommissie zich verstaan met de bestuurder, de controller en met de externe accountant, die in opdracht van de raad van toezicht is belast met de jaarrekeningcontrole.

De portefeuillehouders personeel hebben het functioneren van de bestuurder beoordeeld. In 2018 heeft er geen zelfevaluatie door de raad van toezicht plaatsgevonden. Deze staat gepland in 2019.

Er hebben zich geen situaties met een (potentieel) tegenstrijdig belang voorgedaan.

In 2018 is een procedure opgestart voor het aanstellen van een nieuwe accountant. De Raad van Toezicht heeft uit een voorselectie van 3 accountantskantoren gekozen voor het aanstellen van Van Ree Accountants als nieuwe accountant voor het Taalcentrum.

De raad van toezicht van het Taalcentrum, onder de overkoepelende Coöperatie Passend Onderwijs Almere, kent een onafhankelijke voorzitter. In februari 2018 heeft herbenoeming plaatsgevonden van de onafhankelijke voorzitter tot ultimo 2021.

In de samenstelling van de raad van toezicht heeft in 2018 een wijziging plaatsgevonden. De raad van toezicht bestaat uit de navolgende personen met als overeengekomen portefeuillevverdeling:

- de heer M. Denters   Onafhankelijk Voorzitter en Personeel
- de heer M. Eijgenstein   Personeel
- mevrouw M. Huisman   Financiën / audit commissie
(tot 1-9-2018 de heer K. Oosterbaan)
- mevrouw S. Olivier   Financiën / audit commissie
(tot 1-9-2018 mevrouw B. Dijkgraaf)
- mevrouw S. van Rijnbach   Kwaliteit
- mevrouw T. Kruijer   Kwaliteit

In bijlage 1 worden de betaalde en onbetaalde (neven)functies weergegeven van genoemde bestuurders en toezichthouders. De leden in de raad van toezicht ontvangen geen bezoldiging. De onafhankelijk voorzitter ontvangt een bezoldiging.

Beleid

De kerntaak van het Taalcentrum is het bieden van intensief onderwijs op maat met een sterk accent op taalonderwijs aan verschillende doelgroepen. De doelgroepen die gebruik zullen maken van het Taalcentrum hebben gemeen dat zij in het onderwijs en in de maatschappij minder goed functioneren dan op basis van capaciteiten verwacht mag worden. De oorzaak van dit minder functioneren ligt in alle gevallen aan een taalachterstand.

Het Taalcentrum streeft de volgende doelen na:

- kunnen voldoen aan de specifieke behoefte van de individuele leerling met een beperkte beheersing van de Nederlandse taal;
- de specifieke talenten van elke individuele leerling zo goed mogelijk tot ontwikkeling helpen brengen;
- effectief en doelmatig onderwijs bieden aan zoveel mogelijk leerlingen met een beperkte beheersing van de Nederlandse taal;
- toegankelijk zijn voor de doelgroep;
- met reguliere scholen intensief samenwerken opdat de leerlingen daarheen kunnen doorstromen of terugkeren.

Ontwikkeling leerlingaantal

Het Taalcentrum heeft sinds 2007 een sterke groei doorgemaakt en is inhoudelijk ook volop in ontwikkeling.

Teldatum 1-10	2009	2010	2011	2012	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal leerlingen	196	189	254	212	346	370	471	518	481

In 2018 zijn er in totaal 459 nieuwe leerlingen (298 leerlingen in het PO en 161 leerlingen in het VO) toegelaten tot het Taalcentrum en hebben 479 leerlingen (306 in het PO en 173 in het VO) het Taalcentrum weer verlaten. Het aantal leerlingen van het azc is in 2018 verder toegenomen met 51 leerlingen en gestegen van 65 naar 116 leerlingen (po en vo samen). De grote groei kwam ook in 2018 voornamelijk doordat het azc in Almere gezinnen overnam van andere azc's, die gesloten werden. Tevens kwam er vanaf september een zogenaamde pre-pol functie bij op het azc.

Onder de leerlingen die het taalcentrum bezochten bevonden zich 60 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV), voornamelijk afkomstig uit Eritrea en opgevangen deels door de Jade zorggroep en grotendeels door Vitree in kleinschalige wooneenheden. Aan het eind van 2018 zijn deze voorzieningen gesloten en bleven er nog zo'n 30 leerlingen over waarvan bijna allen de leeftijd van 18 jaar hadden bereikt. De meeste leerlingen van deze groep zullen in de loop van 2019 het Taalcentrum verlaten.

Wekelijks beginnen nieuwe leerlingen op het Taalcentrum PO en verblijven er gemiddeld een jaar. Op 5 momenten, gekoppeld aan de schoolvakanties, stromen leerlingen uit naar de reguliere vervolgscholen. Sinds de start van het Taalcentrum heeft de PO afdeling een enorme groei door gemaakt. Stroomden er in 2008 zo'n 60 leerlingen uit richting het regulier onderwijs, in 2013 was dit aantal gestegen naar zo'n 150 leerlingen. In 2018 is dit aantal weer verdubbeld naar zo'n 300 leerlingen die allen een plek zochten binnen het Almeerse onderwijs. Oorzaken van deze groei zijn onder andere de opening van het AZC in Almere in 2010, de toename van vluchtelingen en van Europese arbeidsmigranten en recentelijk de groei van het aantal expatkinderen die naar Almere komen. Opvallend is ook de toename van het aantal kleuters. Tot 2008 werden er geen kleuters opgevangen in het Taalcentrum. Vanaf begin 2008 werden de eerste kleuters toegelaten en is het aantal kleuters gegroeid naar zo'n 170 leerlingen op dit moment, ruim de helft van de PO populatie.

In 2018 is er een werkgroep geformeerd bestaande uit directie en/of intern begeleiders van het ASG (Bommelstein, Architect, SBO de Watertuin), SKO (Pirouette), Prisma (de Kraanvogel) en het Taalcentrum PO. De werkgroep is tussen juni 2018 en maart 2019 enkele keren bijéén is geweest om de uitstroom vanuit het Taalcentrum naar het primair onderwijs in Almere nader te beschouwen, knelpunten te bespreken en met voorstellen te komen ter verbetering.

In het kalender jaar 2018 kwamen verder 239 uitgestroomde leerlingen op reguliere scholen in aanmerking voor ambulante begeleiding vanuit het Taalcentrum. Door het lerarentekort op het Taalcentrum is sinds oktober 2018 deze dienstverlening vanuit het taalcentrum tijdelijk opgeschort.

Taalcentrum Almere participeert sinds begin 2017 in het opzetten en de uitvoer van een pilot genaamd IB+. Het doel van het project is het ontwikkelen van een integraal programma, waardoor statushouders (van 18 tot 30 jaar) de mogelijkheid krijgen om zelfstandigheid te ontwikkelen en toegang krijgen tot (oriëntatie en voorbereiding) het MBO/HBO onderwijs, met zicht op het behalen van onderwijs- en arbeidskwalificaties en daarmee een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Het Taalcentrum participeert vanwege expertise op het gebied van NT2. Andere samenwerkingspartners zijn het ROC Flevoland, Windesheim, Academie van de stad en de gemeente Almere.

Na de zomervakantie van 2017 is de pilot ook daadwerkelijk van start gegaan. Docenten vanuit het taalcentrum VO participeren in de pilot. Deze pilot is in 2018 voortgezet en zal in ieder geval doorlopen tot de zomer van 2019.

Sinds september 2018 participeert het Taalcentrum ook in een nieuw pilot opgezet samen met PrO Almere. Deze pilot is bedoeld voor jongeren van 18 jaar en ouder die geen of een gering perspectief hebben op het behalen van een startkwalificatie in het onderwijs vanwege hun capaciteiten. Het doel van deze pilot is om op een vooral praktische manier deze jongeren voor te bereiden op een zelfstandige deelname aan de maatschappij en ze intensief door middel van stages voor te bereiden op arbeidsparticipatie.

Sinds augustus 2010 verzorgt het Taalcentrum het onderwijs aan alle leerplichtige leerlingen van het asielzoekerscentrum in Almere (azc). Cijfers van het Centraal Orgaan Asielzoekers geven aan dat landelijk gemiddeld genomen zo'n 20% van de asielzoekers in opvang in de leerplichtige leeftijd is (4 tot 18 jaar). In 2018 was dit aandeel 21,8%. Op basis van deze cijfers en de capaciteit van het AZC in Almere (800 plaatsen) kan het Taalcentrum rekenen op zo'n 160 à 200 leerlingen die dagelijks het Taalcentrum bezoeken. In werkelijkheid was het aandeel leerplichtige kinderen op azc Almere in 2018 gestegen van 8,1% naar 14,5%.

Er zijn echter diverse factoren die bepalen wat het daadwerkelijke aantal leerplichtige leerlingen is dat recht heeft op onderwijs. Factoren die te maken hebben met:

- de maatschappelijke -, economische - en politieke situatie in de wereld, in Europa en in Nederland;
- de asielpcedure in Nederland;
- het opvangbeleid van de COA waarbij krimp en groeiscenario's van de opvangcapaciteit elkaar vaak afwisselen.

In dit landschap is niet te voorspellen hoe het leerlingenverloop zal zijn, zowel niet op korte als op lange termijn. Dit gegeven plaatst het Taalcentrum voor een enorme uitdaging. Een uitdaging op het gebied van onderwijs en organisatie, materieel en personeel en financiën. Indien 160 à 200 leerplichtige leerlingen van het AZC het Taalcentrum bezoeken zal er zo'n 20 fte aan personeel (onderwijs en ondersteuning) ingezet moeten worden. Het hiermee samenhangende financiële risico dient afgedekt te worden middels een extra reserve in de Algemene reserves van het Taalcentrum.

Deze extra reserve t.b.v. de afdeling AZC is bij voorkeur € 1,2 tot € 1,5 miljoen, hetgeen is bevestigd door de voorgaande externe accountant van het Taalcentrum. Dit bedrag is vooral gebaseerd op de kosten voor 2 jaar inzet van het genoemde personeel. Dit bovenop de reguliere reserve voor een gezonde bedrijfsvoering.

De dynamiek van de in- en uitstroom veroorzaakt een extra administratieve lastendruk en vraagt voortdurend maatwerk bij het investeren in lokaalruimte, materieel en personeel. Aan het eind van het kalenderjaar 2017 is de afdeling van het Taalcentrum PO aan de Marathonlaan 11 verhuisd naar een locatie aan de M.J. Granpré Molièrestraat 72. Tevens is de afdeling van het Taalcentrum VO aan de Rooseveltweg 5 verhuisd naar de locatie aan de Asterstraat 41 aan het begin van 2018. Beide verhuizingen waren vanwege ruimtegebrek.

Ook de diversiteit van de doelgroep in achtergrond, niveaoverschillen en leeftijd vraagt om maatwerk in het organiseren van het onderwijs en een voortdurende investering in expertise en kwaliteit van het personeel.

Het Taalcentrum houdt een ruime flexibele personeel schil in stand om zo adequaat en (financieel) verantwoord antwoord te kunnen geven op de sterk wisselende leerlingenpopulatie. Deze schil bestaat uit personeel in tijdelijke dienst of in dienst op basis van detachering.

In het totaal zijn er in 2018 in de periode januari tot en met december 298 leerlingen in het primair onderwijs van het Taalcentrum geplaatst. Daarvan waren 67 leerlingen afkomstig van het azc in Almere en geplaatst op de locatie aan de Molièrestraat. Er zijn 208 leerlingen geplaatst in zowel de locatie aan de Sesamstraat als aan de Molièrestraat. De overige 21 leerlingen zijn geplaatst in de kopklas.

In de periode januari tot en met december 2018 is door het Taalcentrum bij 157 leerlingen een intake toets afgenomen. Bij 12 leerlingen is er een uitgebreide IQ test afgenomen ten behoeve van doorverwijzing naar het SBO.

Van de 575 kinderen die het onderwijs in de opvangklas voor reguliere nieuwkomers hebben gevolgd was 215 een onder-instromer. Deze leerlingen waren op de eerste schooldag nog geen 5 jaar. Van deze groep leerlingen zijn er 89 in Nederland geboren en hebben er 47 de Nederlandse nationaliteit. Van de onder-instromers hebben er 72 ook altijd in Nederland gewoond. Van de groep van 215 kinderen hebben er 35 in het buitenland op een voorschoolse voorziening gezeten en 114 hebben in Nederland op een voorschoolse voorziening gezeten en daarvan 100 in een voorziening in Almere.

In januari 2018 zaten er 202 leerlingen in de ISK (tussen 12 en 18 jaar) van het Taalcentrum, 21 van hen waren afkomstig van het azc. In het totaal zijn er in 2018 in de periode januari tot en met december 161 leerlingen in de ISK van het Taalcentrum geplaatst. Daarvan waren 62 leerlingen afkomstig van het azc in Almere en 18 van hen was alleenstaand en minderjarig (AMV). Deze AMV's woonden onder begeleiding in wooneenheden in de Muziekwijk en in Almere buiten.

In het totaal zijn in 2018 in de periode januari tot en met december 173 leerlingen uitgestroomd. Van deze leerlingen waren er 28 afkomstig van het azc en 47 waren AMV'er. Van alle leerlingen stroomden 78 leerlingen uit naar het reguliere voortgezet onderwijs binnen Almeerse scholen. Van deze 78 leerlingen gingen er 37 naar Pro Almere. Een groot deel van hen deed mee aan de eerder beschreven pilot bij Pro Almere.

In "Verantwoording 2018" vindt u uitgebreide informatie over de behaalde resultaten.

Inspectie

De inspectie van het onderwijs heeft de onderwijskwaliteit in 2018 voor zowel het PO als het VO als voldoende beoordeeld. Wel heeft de inspectie voor het PO een herstelopdracht gegeven om de samenhang in onderdelen kwaliteitszorg te verbeteren. In 2018 is een start gemaakt om dit op te pakken, in de rest van het schooljaar zal dit verder worden uitgewerkt en ingevoerd.

Volgens de inspectie ontbreekt binnen het VO een praktisch aanbod. Het praktisch aanbod voor de groep niet-gealfabetiseerden is in schooljaar 2018-2019 uitgebreid met 2 uur sport en 1 uur drama per week. Daarnaast is er voor alle groepen een schoolkeuken geïnstalleerd waarmee sinds kort kooklessen worden gegeven in het kader van zorg en welzijn. Tevens worden er plannen ontwikkeld voor de aanleg van een kruidentuin rondom de school.

De school heeft een herstelopdracht om de hoge uitstroom naar PrO te onderzoeken en eventueel maatregelen te nemen om dit aandeel te verlagen. Sinds 2015 heeft het Taalcentrum veel leerlingen gekregen die in kwetsbare omstandigheden (situatie en achtergrond) begonnen aan het traject binnen het Taalcentrum. Deze leerlingen voornamelijk uit landen als Irak, Syrië, Eritrea, Afghanistan en Somalië waren veelal alleenstaand, waren vaak in moeilijke omstandigheden gevlucht en in moeilijke omstandigheden afgereisd naar Nederland. Veel van deze leerlingen hebben niet of nauwelijks onderwijs genoten in land van herkomst en hebben trauma's opgelopen. Veel leerlingen scoorden erg laag op de capaciteiten test en lieten beperkte progressie zien binnen het Taalcentrum. In de zoektocht naar vervolg/ toekomst mogelijkheden bleek PrO Almere de beste kansen te bieden voor deze groep leerlingen om eventueel door te stromen naar MBO dan wel te begeleiden naar arbeid. Buiten deze groep zijn er in de afgelopen 10 jaar weinig leerlingen vanuit het Taalcentrum VO uitgestroomd naar het praktijkonderwijs.

Tot slot wil de inspectie dat taken als lesbezoeken en andere evaluatieve taken binnen een jaar worden verbeterd. Dit is reeds opgepakt in schooljaar 2018-2019.

Klachtenafhandeling

Voor de onderwijsvoorzieningen van het Taalcentrum is de gebruikelijke interne klachtenregeling van toepassing voor ouders en leerlingen. Uiteraard is daarbij de schoolleiding in eerste instantie het niveau waarop een klacht wordt behandeld; in tweede aanleg kunnen ouders en leerlingen zich wenden tot het bestuur. Van deze laatste mogelijkheid is in 2018 geen gebruik gemaakt.

Personeelsbezetting

	2018	2017
Aantal medewerkers	64	67
Aantal FTE	47,8	50,3
Uitsplitsing FTE		
Bestuur/management	2,0	2,0
OP	33,6	36,0
OOP	12,2	12,3
Verzuim		
Kort verzuim	1,48%	1,59%
Totaal verzuim	5,48%	5,63%

Per ultimo 2018 bedraagt de bezetting van het Taalcentrum 47,8 fte gevormd door 67 medewerkers. Naast de formatie in dienst bij het Taalcentrum is gebruik gemaakt van de inhuur van medewerkers via andere partijen. Ultimo 2018 werd 7,0 fte ingehuurd. Het onvoorspelbare verloop van het aantal leerlingen (zelfs binnen het schooljaar) vereist dat er gewerkt wordt met een flexibele schil. Uiteraard staan hier hogere kosten tegenover en bovendien worden de mogelijkheden voor de inzet van flexibel en tijdelijk personeel beperkt vanuit overheidsregelgeving.

Financiën

Over 2018 is een negatief financieel resultaat behaald van € 107.489. Als gevolg van de onttrekking van het financieel resultaat aan het eigen vermogen, daalt het eigen vermogen en bedraagt € 1.717.091 per ultimo 2018. Het resultaat over 2018 is € 619.089 lager dan begroot. Er is weliswaar een sterke stijging van de Rijksbijdragen, met name te danken aan de maatwerkregelingen (€ 433.009), maar door de onbeheersbare fluctuaties in het aantal leerlingen is de begroting van inhuur personeel met € 1.054.007 overschreden.

De onzekerheid over leerlingaantallen en de daarmee samenhangende bekostiging blijft één van de grote risico's binnen het Taalcentrum. De huidige algemene reserve voldoet aan de genoemde criteria. Gezien de onderstaande meerjarenraming, waarin voor het komende jaar een licht positief resultaat wordt voorzien en voor de jaren erna een licht negatief resultaat, is er geen direct financieel risico. Een goede monitoring van de begrote inkomsten en uitgaven blijft gehandhaafd.

Opbrengsten

De leerlingen van het Taalcentrum staan ingeschreven bij 2 scholen van het ASG, De Ontdekking (PO) en het Echnaton (VO). ASG ontvangt voor deze leerlingen de bekostiging van DUO. Op basis van het aantal leerlingen van het Taalcentrum en de bekostiging van deze leerlingen door DUO wordt de bekostiging door het ASG doorvergoed aan het Taalcentrum. Dit wordt in de jaarrekening verantwoord onder de post overige overheidsbijdragen. De maatwerkregelingen in het VO zorgen met name voor de hoger dan begrote bekostiging.

Bekostiging PO

De vergoeding uit hoofde van personele lumpsum incl. PAMB (€ 1.430.638) is € 159.138 hoger dan begroot met name als gevolg van stijgingen van de tarieven en de bekostiging voor werkdrukvermindering van € 155 per leerling. De materiële instandhouding (€ 222.259) is licht hoger dan begroot (€ 8.459).

Met ingang van schooljaar 2016-2017 is een maatwerkregeling geïntroduceerd om de instroom van leerlingen uit andere landen c.q. met andere nationaliteiten passend en tijdig te kunnen bekostigen (asielzoekers en overige vreemdelingen). Per schooljaarkwartaal is er een telmoment. De op dat moment aanwezige leerlingen worden voor 3 maanden bekostigd. Voor de bijzondere regelingen was over 2018 € 531.900 begroot. Ontvangen is € 502.232. Per saldo is dit € 29.668 minder dan begroot.

Bekostiging VO

De vergoeding uit hoofde van de personele lumpsum (€ 646.869) ligt € 163.631 lager dan begroot, met name door een andere wijze van financieren van de nieuwkomers waardoor de inkomsten uit de maatwerkregelingen hoger zijn. De materiële instandhouding (€ 91.704) is lager dan begroot (€ 7.696).

Met ingang van 2016 is er een maatwerkregeling geïntroduceerd. Dit om de bekostiging van leerlingen uit andere landen en andere nationaliteiten beter passend te maken bij het moment van in- en uitstroom (asielzoekers en overige vreemdelingen). Iedere 1^e dag van het kwartaal is er een telmoment. De op dat moment aanwezige leerlingen, welke niet op 1 oktober aanwezig waren, worden voor 3 maanden bekostigd. Op basis deze regeling was voor 2018 een opbrengst van € 832.500 begroot. De maatwerkregeling heeft over 2018 € 1.295.177 opgebracht. Een positief verschil van € 462.677. Dit compenseert tevens de lager dan begrote lumpsum personeel.

De extra inkomsten zijn ingezet voor de inhuur /uitbreiding van personeel om de groei/fluctuatie van het leerlingaantal op te kunnen vangen.

Subsidies

De subsidie van de gemeente Almere voor schakelklassen is voor 2018 € 670.910. Aangevraagd was, net als de toekenning voor 2017, € 735.000. De gemeente heeft de subsidie lager toegekend op basis van de verwachting uit 2016 dat het leerlingaantal in 2018 zou gaan dalen. Samen met de extra middelen uit de maatwerkregelingen was de verwachting dat het Taalcentrum minder middelen uit het OAB-budget benodigd zou hebben.

Kosten

De totale personele lasten (€ 4.647.656) komen hoger uit dan het begrote niveau (€ 3.455.000).

De kosten voor lonen en salarissen inclusief de inhuur van externen (€ 4.413.950) komen hoger uit dan begroot (€ 3.238.700). De groei van het leerlingaantal en met name de tussentijdse instroom is hier debet aan. Gemiddeld is 58,2 fte over 2018 ingezet waarvan 10,8 fte via externe inhuur. Begroot was een totale inzet van 54,1 fte waarvan 6,4 fte extern.

De gewenste flexibele schil (inhuur externen) is gesteld op circa 10%. Over 2018 was de flexibele schil gemiddeld 18,6%. Dit zorgt voor een forse verhoging van de kosten. Met de huidige arbeidsmarkt is het lastig zelf personeel te werven waardoor meer teruggevallen wordt op de externe bureaus.

De overige personeelslasten (€ 233.705) liggen € 17.405 hoger dan begroot met name als gevolg van een hogere doorbelasting van kosten voor bestuur en staf.

In de uitgaven voor 2018 zijn de kosten voor bestuur en staf verwerkt conform de samenwerkingsovereenkomst "Kosten voor gemene rekening". Het aandeel van het Taalcentrum in de werkelijke kosten voor bestuur en staf bedraagt € 191.211 (zijnde 15% van de totale kosten op organisatieniveau), begroot was € 172.600. De bestuur- en stafkosten zijn toegerekend aan personeelskosten, huisvestingskosten en overige lasten. Deze presentatie is een direct gevolg van de richtlijnen voor de jaarrekening (DUO). Ten einde de vergelijkbaarheid te vergroten zijn ook de kosten in de begroting op deze basis toegerekend aan de diverse onderdelen.

De totale uitgaven voor huisvesting (€ 368.025) komen hoger uit dan voorzien (€ 297.500). In 2018 is nog voor € 17.293 verbouwd aan de panden op de Asterstraat en de Molièrestraat. Door het in eigen beheer nemen van deze panden zijn de kosten voor algemeen onderhoud tevens hoger dan begroot. Daarnaast zijn de betaalde huren € 26.717 hoger uitgekomen dan begroot als gevolg van een stijging van de kosten voor de Sesamstraat en een stijging van de kosten voor de huur van sportaccommodaties.

De overige lasten bestaan uit de instellingslasten en de lasten voor leermiddelen en activiteiten. De totale kosten komen € 14.086 lager uit dan begroot.

Financiële positie

Na resultaatbestemming kan de financiële positie van de stichting als volgt worden weergegeven.

Vermogensbeheer	Signaleringswaarde	2018	2017
Solvabiliteit	< 0,30	0,79	0,78
Weerstandvermogen	< 0,05	0,33	0,35

Budgetbeheer	Signaleringswaarde	2018	2017
Huisvestingsratio	> 0,10	0,07	0,10
Liquiditeit	< 0,75	4,08	3,84
Rentabiliteit		-0,02	0,00

De financiële kengetallen blijven, net als in 2017, binnen de gestelde signaleringswaarden.

Beleggen, lenen en derivaten

In 2018 is er geen sprake van beleggingen. Het Taalcentrum heeft haar gelden gestort op (spaar)rekeningen bij de Rabobank en de ING waarvan de tegoeden direct opeisbaar zijn. Begin 2018 is een treasurystatuut opgesteld. Er wordt gewerkt binnen de bepalingen krachtens de "Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016".

Toekomstparagraaf

Continuïteit en financieel beeld 2018-2021

De begroting voor 2019 laat een positief resultaat zien van € 91.900. Vanaf 2020 worden verliezen van circa €100.000 verwacht per jaar. De maatwerkregelingen voor het VO en PO worden in 2019 doorgezet. De maatwerkregelingen zijn er op gericht om de in- en uitstroom van leerlingen (asielzoekers en overige vreemdelingen) meer passend te bekostigen. In de meerjarenramingen wordt ervan uit gegaan dat deze regelingen gecontinueerd worden. De grote fluctuatie van in- en uitstroom van leerlingen bij het Taalcentrum zorgt voor een onzekerheid in de financiële revenuen uit de regelingen. De nieuwe regeling voor het onderwijsachterstandenbeleid, waarbij de regeling voor de achterstandsscores is gewijzigd, zal invloed hebben op de bekostiging van het Taalcentrum. Aangezien op dit moment de impact nog niet te bepalen is, zijn deze wijzigingen niet meegenomen in de ramingen. Wel ligt hier een financieel risico voor het Taalcentrum.

De personele inzet wordt volgens vaste normen aangepast aan het aanwezige aantal leerlingen. Dit zorgt er voor dat opbrengsten en kosten in de juiste verhouding tot elkaar blijven staan. Bij een grote groei van het leerlingaantal kan een tijdelijk discrepantie ontstaan. De bekostiging komt dan later dan de uitgaven voor de inzet van personeel. De huidige maatwerkregelingen, waarbij per kwartaal extra bekostigd wordt op basis van de groei van het leerlingaantal, zorgen voor een meer passende relatie tussen opbrengsten en kosten.

Door de gemeente Almere wordt per jaar de subsidie voor schakelklassen PO en VO vastgesteld. Voor 2019 is een bedrag van € 777.000 toegekend, gelijk aan de begroting. In dit bedrag is een specifieke subsidie opgenomen van € 42.000. Het was onbekend of dit in de komende jaren doorgezet gaat worden. Vanaf 2020 is de subsidie dan ook verlaagd naar € 735.000. Het niet kunnen afgeven van een meerjarenplanning door de gemeente, leidt tot een risico in de bedrijfsvoering.

Voor het overige is het beeld van de begroting 2019 overeenkomstig die van de bedrijfsvoering over 2018, rekening houdend met een vrijwel gelijkblijvend aantal leerlingen.

De algemene reserve van de stichting bedraagt per ultimo 2018 € 1.717.091 Dit is toereikend om schommelingen in leerlingaantallen op te kunnen vangen.

Financiële ontwikkeling

Verwachte leerlingaantallen

	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021
Aantal leerlingen PO	317	306	306	306
Aantal leerlingen VO	164	160	160	160
Totaal aantal leerlingen	481	466	466	466

De instroom en toestroom van leerlingen laat zich niet voorspellen door lokale dan wel regionale demografische ontwikkelingen. De instroom wordt grotendeels bepaald door externe factoren zoals het landelijke vluchtelingenbeleid, het beleid van het COA (waaronder het sluiten van azc's) en het toekennen en plaatsen van statushouders binnen Almere. Daarnaast wordt de instroom van leerlingen ook veroorzaakt door de positie van de stad Almere als goede woonplaats voor arbeidsmigranten van binnen en buiten Europa. Tot slot kent het Taalcentrum een instroom van vierjarige Almeerders; deze groep leerlingen wordt met goede programma's (voor- en vroegschoolse educatie) op een hoger niveau van taalvaardigheid gebracht.

Voor zowel het PO als het VO is de verwachting dat het aantal leerlingen ongeveer gelijk zal blijven aan het niveau in 2018. Voor het PO wordt een aantal leerlingen verwacht van ruim 300, voor het VO van circa 160.

Verwachte personele bezetting

	2018 (real gem)	2019	2020	2021
Bestuur/management	2,0	2,0	2,0	2,0
OP	33,6	35,2	35,2	35,2
OOP	12,2	12,6	12,6	12,6
Personele bezetting in FTE	47,8	49,8	49,8	49,8

* Medewerkers in dienst van het Taalcentrum excl. inhuur via externen

De gemiddelde personele bezetting over 2018 was in totaal 58,2 fte, waarvan 10,8 fte ingehuurd werd via externen. De groei van het aantal leerlingen in de loop van 2018 heeft er toe geleid dat de personele inzet is verhoogd. Vanaf 2019 wordt, naast de medewerkers in dienst van het Taalcentrum, rekening gehouden met circa 8,5 fte inhuur via externen.

Verwachte balansen

EUR x 1.000	2018 (real)	2019	2020	2021
Activa				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	356	320	293	272
Totaal vaste activa	356	320	293	272
Vlottende activa				
Vorderingen	973	973	973	973
Liquide middelen	864	992	918	810
Totaal vlottende activa	1.837	1.965	1.891	1.783
Totaal activa	2.193	2.285	2.184	2.055

EUR x 1.000	2018 (real)	2019	2020	2021
Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	1.717	1.809	1.708	1.579
Eigen Vermogen	1.717	1.809	1.708	1.579
Voorzieningen	26	26	26	26
Kortlopende schulden	450	450	450	450
Totaal passiva	2.193	2.285	2.184	2.055

In 2019 zal een voorziening groot onderhoud worden gevormd conform de nieuwe richtlijnen. Dit is nog niet meegenomen in de huidige overzichten daar de hoogte van de voorziening nog niet bekend is.

Verwachte resultatenrekeningen

EUR x 1.000	2018 (real)	2019	2020	2021
Baten				
Overheidsbijdragen en - subsidies overige overheden	5.164	5.323	5.187	5.202
Overige baten	107	66	65	65
Totaal baten	5.271	5.389	5.252	5.267
Lasten				
Personeelslasten	4.647	4.499	4.561	4.584
Afschrijvingen	74	83	87	80
Huisvestingslasten	368	389	383	410
Overige lasten	289	326	322	322
Totaal lasten	5.378	5.297	5.353	5.396
Saldo baten en lasten	-107	92	-101	-129
Financiële baten	-	-	-	-
Resultaat	-107	92	-101	-129

Het Taalcentrum wordt zowel uit PO als uit VO middelen bekostigd. Voor beiden geldt de t-1 systematiek. Dit heeft grotere gevolgen in het PO dan in het VO, daar het VO een kalenderjaar-bekostiging heeft en het PO een schooljaarbekostiging. De daling van de bekostiging tussen 2019 en 2020 heeft dan ook voornamelijk te maken met het verwachte aantal leerlingen in het PO op 1-10-2018 (306) t.o.v. de realiteit van 1-10-2017 (333). Daarnaast is de subsidie van de gemeente verlaagd met € 42.000.

In 2019 blijven de maatwerkregelingen van kracht. Met de verwachte hoge tussentijdse instroom zorgt dit voor een blijvend hoge bekostiging. In de meerjarenraming is ervan uit gegaan dat de maatwerkregelingen ook de komende jaren blijvend zijn.

Verwacht wordt dat de personele inzet de komende jaren op een gelijk niveau zal blijven, waarbij rekening is gehouden met een lichte daling van het aantal leerlingen in het PO. Daarnaast zal een verschuiving het aantal medewerkers inhuur naar medewerkers in dienst zorgen voor lagere kosten.

Het Taalcentrum is eigen risicodrager, wat inhoudt dat de kosten voor zieke medewerkers geheel ten laste komen van het Taalcentrum. In de begroting worden hier middelen voor gereserveerd.

De huisvestingskosten zullen naar verwachting de komende jaren stabiel blijven, nu er voor gekozen is om de locaties op de Asterstraat en Molièrestraat in eigen beheer te nemen waarbij rekening is gehouden met lichte fluctuaties op basis van verwacht onderhoud.

Ook in de overige lasten worden de komende jaren slechts kleine fluctuaties verwacht.

In de lasten is een bijdrage opgenomen voor de gemeenschappelijke bestuur-en stafkosten (vanaf 2019 circa € 140.000 per jaar). Conform de eisen voor de jaarrekening is deze verdeeld over de diverse kostensoorten.

Verwachte kengetallen

Vermogensbeheer	Signalerings- waarde	2018	2019	2020	2021
Solvabiliteit	< 0,30	0,79	0,80	0,79	0,78
Weerstandsvermogen	< 0,05	0,33	0,34	0,33	0,30

Budgetbeheer	Signalerings- waarde	2018	2019	2020	2021
Huisvestingsratio	> 0,10	0,07	0,07	0,07	0,08
Liquiditeit	< 0,75	4,08	4,37	4,20	3,96
Rentabiliteit		-0,02			
1-jarig	< -0,10		0,02		
2-jarig	< -0,05			-0,02	
3-jarig	< 0,00				-0,02

In meerjarig perspectief laten de kengetallen een gezonde ontwikkeling zien. Er wordt bewust gestuurd op een lage rentabiliteit zodat de middelen zoveel mogelijk worden ingezet voor leerlingen van het Taalcentrum.

Onzekerheden en risico's

Binnen het Taalcentrum zijn een aantal onzekerheden en risico's te benoemen, zowel in de verwachte leerlingaantallen en de daarmee samenhangende rijksbekostiging als in de inzet van mensen en middelen. Bestuur en directie zijn zich bewust van de risico's binnen de organisatie. Voor een aantal risico's zijn reeds adequate controles ingericht ter voorkoming en monitoring, voor andere risico's zijn de eerste stappen richting beheersing gezet en is de monitoring nog in ontwikkeling.

Het grootste risico binnen het Taalcentrum is de onvoorspelbare schommeling van het aantal leerlingen en de daarmee samenhangende hoogte van de bekostiging. Dit heeft tevens zijn weerslag op de inzet van personeel. Om de risico's in te dekken wordt waar mogelijk gewerkt met een flexibele schil in medewerkers. Tevens is een extra financiële reserve opgebouwd om schommelingen op te kunnen vangen en het personeelsrisico af te dekken.

Daarnaast is de subsidie van de Gemeente Almere een risicofactor. Bij een verlaging van de subsidie voor schakelklassen van de Gemeente Almere is de continuïteit van het Taalcentrum in het geding.

Personeel

Het personeelsbeleid van het Taalcentrum is er op gericht medewerkers te faciliteren in hun functie en zorg te dragen voor een goede samenwerkingen tussen werkgever en werknemer. Mocht daarentegen een ontslag onvermijdbaar zijn, dan worden vooraf de risico's in kaart gebracht en een inschatting gemaakt van de financiële consequenties. Het Taalcentrum hanteert het ontslagbeleid conform de cao-PO. In de P&O processen is beschreven hoe verder om te gaan met medewerkers die een uitkering ontvangen na ontslag.

Planning & Control

Als belangrijk onderdeel van de interne Planning- en Controlcyclus wordt driemaal per jaar een 4-maandsrapportage opgesteld. Deze wordt besproken met het MT en de bestuurder, waarna deze rapportages worden vastgesteld en besproken met de schooldirecteuren. In deze rapportages wordt een prognose voor het lopende jaar opgesteld op basis van de nieuwste inzichten, afspraken en cijfers. Ook wordt een nadere toelichting gegeven op het realisatie-verloop. Indien noodzakelijk wordt ook de meerjarenraming opnieuw doorgerekend. Tussentijds wordt intern maandelijks aan de bestuurder inzicht verschaft in de financiële stand van zaken van de begrotingsuitvoering en personeelsbezetting. De interne rapportages en de periodieke 4-maandsrapportages bieden voldoende inzicht en mogelijkheden om tijdig bij te kunnen sturen.

Privacy

Binnen de scholen wordt dagelijks gewerkt met gegevens van leerlingen. Deze gegevens zijn privacygevoelig. Ditzelfde geldt voor de gegevens van medewerkers.

Het risico, dat het werken met privacygevoelige gegevens met zich meebrengt, is dat deze gegevens in handen komen van de verkeerde personen of bedrijven.

Om de privacy van zowel leerlingen als medewerkers te waarborgen hebben begin 2017 alle medewerkers van het Taalcentrum een privacy protocol ondertekend. Hierin is geregeld op welke manier de gegevens van leerlingen en medewerkers worden behandeld en op welke manier informatie gedeeld mag worden met derden. Datzelfde geldt voor de digitale opslag van bedoelde gegevens.

In mei 2018 is de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Met de invoering van het privacy protocol in 2017 is reeds de eerste stap gezet om te voldoen aan de nieuwe regelgeving. De functionaris voor gegevensbescherming is aangesteld. Voor het tot stand komen van het dataregister zijn de voorbereidingen afgerond. In het datasheet worden de functies binnen het Taalcentrum weergegeven die direct (kernactiviteit) te maken krijgen met het verwerken van bijzondere persoonsgegevens. Op deze wijze wordt per relevante functie het proces in kaart gebracht, welke brondocumenten gebruikt worden, welke (bijzondere) persoonsgegevens verwerkt worden, wie verantwoordelijk is en welke verbeteringen moeten worden doorgevoerd. Dit project wordt in 2019 afgerond.

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Stichting Taalcentrum is geen rijksbekostigde onderwijsinstelling, als gevolg waarvan de jaarrekening, evenals voorgaande jaren, opgesteld is overeenkomstig de Richtlijn voor de jaarverslaggeving RJK-C1 "Organisaties zonder winststreven". De jaarrekening is opgesteld in hele euro's.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Er wordt geen rente berekend over de saldi in rekening-courant tussen de stichtingen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen vervaardigings- of verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen en ontvangen investeringsbijdragen (netto-methode). Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op geschatte economische levensduur waarbij de afschrijving start in de maand van aanschaf. De afschrijving loopt door tot de restwaarde 0 is. Activering vindt plaats voor investeringen vanaf € 500 met een economische levensduur van meer dan 1 jaar.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen kostprijs (inclusief eventuele rente en kosten), voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

Voor de vaststelling van de hoogte van de voorziening jubilea wordt gebruik gemaakt van het model van de PO-raad. De grondslag voor de hoogte van de voorziening is het aantal medewerkers in dienst per ultimo jaar, het aantal reeds opgebouwde dienstjaren en de verwachte blijfkans, zoals deze door de PO-raad is vastgesteld. Voor het contant maken van de voorziening is aansluiting gezocht bij het door de PO-raad vastgestelde percentage van 1,00%. De werkelijke jubileum uitkeringen worden in de loop van het jaar rechtstreeks onttrokken aan de voorziening.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. De kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Bij kortlopende schulden is dit meestal de nominale waarde.

Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten

De medewerkers van de stichting nemen deel in een zogenaamde toegezegde pensioenregeling. De regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan het ABP. De stichting betaalt hiervoor premies, waarvan een deel door de werkgever wordt betaald en een deel door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Naar de stand van ultimo december 2018 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 97,0% (bron: website www.abp.nl).

Afschrijvingen

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

- ICT:
  - Software 3 jaar
  - Hardware: 3-10 jaar
  - Overige: 5 jaar
- Meubilair 10-20 jaar
- OLP 8 jaar
- Inventaris 5-10 jaar
- Gebouwen en terreinen 20 jaar
- Vervoermiddelen 10 jaar

Groot onderhoud

De kosten voor groot onderhoud worden direct als last opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Financieel resultaat

De rentebaten en –lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rentebaten en -lasten.

Belastingen

De Stichting is vrijgesteld van BTW. Tevens is de stichting vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting daar de stichting geen winstoogmerk heeft.

Balans (na resultaatbepaling)

		31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
Activa			
Vaste activa			
1.2	Materiële vaste activa	355.735	347.531
	Totaal vaste activa	355.735	347.531
Vlottende activa			
1.5	Vorderingen	973.005	573.753
1.7	Liquide middelen	864.756	1.461.837
	Totaal vlottende activa	1.837.761	2.035.590
	Totaal activa	2.193.496	2.383.121

		31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
Passiva			
2.1	Eigen Vermogen	1.717.091	1.824.580
2.2	Voorzieningen	26.000	28.000
2.4	Kortlopende schulden	450.405	530.541
	Totaal passiva	2.193.496	2.383.121

Staat van baten en lasten

	2018 EUR	Begroot 2018 EUR	2017 EUR
Baten			
3.2	5.164.198	4.613.700	5.194.245
	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		
3.5	107.055	45.000	82.829
	Overige baten		
	Totaal baten	4.658.700	5.277.074
Lasten			
4.1	4.647.656	3.455.000	4.383.751
	Personeelslasten		
4.2	73.529	90.900	56.591
	Afschrijvingen		
4.3	368.025	297.500	533.625
	Huisvestingslasten		
4.4	289.614	303.700	301.480
	Overige lasten		
	Totaal lasten	4.147.100	5.275.447
	Saldo baten en lasten	511.600	1.627
6	82	-	14
	Financiële baten en lasten		
	Totaal resultaat	511.600	1.640

Kasstroomoverzicht

	2018 EUR	2017 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	-107.571	1.627
<i>Aanpassing voor:</i>		
Afschrijvingen	73.529	56.591
Mutaties voorzieningen	-2.000	6.000
<i>Verandering in vlottende middelen</i>		
Vorderingen (-/-)	399.251	340.616
Schulden	-80.136	-30.471
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	-515.429	-306.869
Ontvangen rente	82	14
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-515.347	-306.856
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa (-/-)	81.734	158.537
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-81.734	-158.537
Mutatie liquide middelen	-597.081	-465.393
Stand liquide middelen 1-1	1.461.837	1.927.230
Stand liquide middelen 31-12	864.756	1.461.837
Mutatie liquide middelen	-597.081	-465.393

Toelichting op de balans

Vaste activa

	Aanschaf- prijs 1-1-2018 EUR	Afschrijving cumulatief 1-1-2018 EUR	Boek- waarde 1-1-2018 EUR	Investering 2018 EUR	Aanschaf- waarde desinvest. EUR	Afschrijving desinvest. EUR	Afschrijving 2018 EUR	Aanschaf- prijs 31-12-2018 EUR	Afschrijving cumulatief 31-12-2018 EUR	Boek- waarde 31-12-2018 EUR
1.2 Materiële vaste activa										
1.2.3.1 Inventaris en apparatuur	273.662	147.583	126.079	7.662			18.224	281.324	165.807	115.517
1.2.3.2 OLP	8.987	7.925	1.062				1.363	8.987	9.287	-300
1.2.3.3 ICT	291.654	71.264	220.390	74.072			53.943	365.726	125.208	240.518
Materiële vaste activa	574.303	226.772	347.531	81.734	-	-	73.529	656.037	300.302	355.735

Materiële vaste activa: de investering in materiële vaste activa betreft de aanschaf van inventaris en onderwijs-leer-pakketten en de vervanging binnen ICT (merendeels de aanschaf/vervanging van smartboards en computers). Afschrijvingen vinden plaats over verschillende looptijden.

Investeringsbijdragen worden direct in mindering gebracht op de aanschafwaarde van de betreffende activa (netto-methode).

Vorderingen

		31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	3.663	43.221
1.5.3	Vorderingen op gemeenten	33.545	69.036
1.5.10	Overige vorderingen	919.709	439.394
1.5.12	Overlopende activa	16.088	22.102
	Totaal vorderingen	973.005	573.753
	<i>Uitsplitsing</i>		
1.5.10.1	Verbonden partij SLA-VO	483	
1.5.10.2	Overige overlopende activa	919.226	439.394
	Overige vorderingen	919.709	439.394
1.5.12.2	Vooruitbetaalde kosten	16.006	22.088
1.5.12.5	Overige overlopende activa	82	14
	Overlopende activa	16.088	22.102

De post Overige vorderingen (1.5.10.2) beslaat merendeels de vordering op het schoolbestuur van ASG inzake verschuldigde leerlinggelden (€ 861.438). Daarnaast is er een vordering op het ROC inzake het IB+ project (€ 45.124).

Liquide middelen

		31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
1.7	Liquide middelen		
1.7.1	Kasmiddelen	33	91
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	864.723	1.461.746
	Totaal liquide middelen	864.756	1.461.837

De post Tegoeden op bankrekeningen (1.7.2) bestaat uit de saldi van de volgende bankrekeningen:

- RABO hoofdrekening van de stichting 32.41.21.970 € 452.840
- RABO Schoolrekening € 11.799
- ING schoolrekening € 70
- RABO spaarrekening € 400.014

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

	Stand 1-1-2018 EUR	Resultaat 2018 EUR	Overige mutaties EUR	Stand 31-12-2018 EUR
2.1 Eigen Vermogen				
2.1.1 Algemene reserve	1.824.580	-107.489		1.717.091
Eigen Vermogen	1.824.580	-107.489		1.717.091

Het boekjaar 2018 sluit met een nadelig resultaat van € 107.489. Dit bedrag wordt onttrokken aan de Algemene reserve.

Voorzieningen

	Stand 1-1-2018 EUR	Dotaties EUR	Onttrek- kingen EUR	Stand 31-12- 2018 EUR	Kort- lopend < 1 jaar	Lang- lopend 1< 5 jr	Lang- lopend > 5 jaar
2.2 Voorzieningen							
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	28.000	3.806	5.806	26.000	3.000	2.000	21.000
Voorzieningen	28.000	3.806	5.806	26.000	3.000	2.000	21.000

De personeelsvoorziening is een voorziening voor uitkeringen in het kader van dienstjubilea. Met ingang van 2016 vindt waardering plaats op basis van in dienst zijnde medewerkers en de duur van de dienstbetrekking, waarbij een inschatting is gemaakt van de blijfkans. Dit conform de rekensystematiek, die is aanbevolen door de PO-raad.

Kortlopende schulden

		31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.8	Crediteuren	61.313	63.460
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	115.347	112.451
2.4.10	Schulden ter zake van pensioenen	51.983	35.540
2.4.12	Overige kortlopende schulden	115.023	213.103
2.4.13	Overlopende passiva	106.739	105.987
	Totaal kortlopende schulden	450.405	530.541
	<i>Uitsplitsing</i>		
2.4.9	Loonheffing	115.347	112.451
	<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>	<i>115.347</i>	<i>112.451</i>
2.4.12.1	Verbonden partij SLA-PO	6.533	2.222
2.4.12.1	Verbonden partij SLA-VO	-	1.129
2.4.12.2	Overige	108.490	209.752
	<i>Overige kortlopende schulden</i>	<i>115.023</i>	<i>213.103</i>
2.4.13.5	Vakantiegeld en -dagen	99.263	97.179
2.4.13.7	Overige	7.476	8.808
	<i>Overlopende passiva</i>	<i>106.739</i>	<i>105.987</i>

De post Overige kortlopende schulden (2.4.12.2) bestaat merendeels uit nog te betalen groeimiddelen aan ASG (€ 43.042), te betalen huren (€ 4.787), kosten voor inhuur van medewerkers (€ 13.416) en personele lasten voor personeel dat is vrijgesteld van werk (€ 36.025).

Toelichting op de staat van baten en lasten

Overheidsbijdragen

		2018	2017
		EUR	EUR
3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		
3.2.1	Doorvergoedingen	4.490.955	4.459.245
3.2.2	Ov. Gemeentelijke subsidies	673.243	735.000
	Totaal overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	5.164.198	5.194.245

De post doorvergoeding (3.2.1) betreft de reguliere personele en materiële exploitatievergoedingen, gebaseerd op normbedragen en aantal ingeschreven leerlingen. Deze worden ontvangen door het ASG en doorvergoed aan het Taalcentrum. De groei van de inkomsten uit doorvergoedingen is te verklaren uit de mutaties in de leerlingaantallen en de stijging van de tarieven.

De post Overige gemeentelijke subsidies (3.2.2) behelst de subsidie over 2018 van de Gemeente Almere inzake schakelklassen (€ 670.910) en een afrekening van het verschil over 2016 en 2017 (€ 2.333).

De subsidie voor schakelklassen wordt toegerekend aan het boekjaar waarop de subsidie betrekking heeft. Het betreft een jaarlijks aan te vragen subsidie waarbij met de Gemeente Almere afstemming is over het meerjarig toekennen van een subsidie voor schakelklassen, zij het dat de hoogte kan fluctueren. De subsidie over 2018 is nog niet vastgesteld. De eindrapportage is reeds ingediend.

Andere baten

		2018	2017
		EUR	EUR
3.5	Overige baten		
3.5.4.5	Ouderbijdragen	17.287	24.867
3.5.4.10	Overige	89.768	57.962
	Totaal overige baten	107.055	82.829

Onder de post Overige (3.5.4.10) is een bedrag opgenomen van € 86.101 inzake opbrengst detacheringen.

Personeelslasten

	2018 EUR	2017 EUR
4.1 Personeelslasten		
4.1.1 Lonen en salarissen	3.104.159	2.903.033
4.1.2 Overige personeelslasten	1.555.884	1.487.810
4.1.3 Af: uitkeringen	12.387	7.092
Totaal personeelslasten	4.647.656	4.383.751
<i>Uitsplitsing</i>		
4.1.1.1 Bruto lonen en salarissen	2.385.530	2.254.863
4.1.1.2 Sociale lasten	381.241	352.129
4.1.1.5 Pensioenpremies	337.388	296.041
Lonen en salarissen	3.104.159	2.903.033
4.1.2.1 Dot. Pers. Voorzieningen	3.806	11.306
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	1.327.107	1.265.697
4.1.2.3 Overige personeelslasten	224.971	210.806
Overige personeelslasten	1.555.884	1.487.810

Per ultimo 2018 was de personeelsformatie 47,8 fte en 64 medewerkers (2017: 50,3 fte en 67 medewerkers). In 2017 is het aantal fte's opgelopen, in 2018 is het aantal fte's vrijwel stabiel geweest. Gezamenlijk met de stijging van de salarissen is dit de oorzaak van de afwijking in de lonen en salarissen tussen 2017 en 2018.

De post Personeel niet in loondienst (4.1.2.2) bestaat volledig uit de inhuur van personeel via externen (€ 1.327.107).

De post Overige personeelslasten (4.1.2.3) bestaat merendeels uit bestuur- en stafkosten (€ 176.574), scholing (€ 19.509) en kosten voor arbo en arbozorg (€ 10.719).

Afschrijvingen

	2018 EUR	2017 EUR
4.2 Afschrijvingen		
4.2.2 Materiële vaste activa	73.529	56.591
Totaal afschrijvingen	73.529	56.591

Huisvestingslasten

		2018	2017
		EUR	EUR
4.3	Huisvestingslasten		
4.3.1	Huur	173.817	282.106
4.3.3	Onderhoud	54.816	4.498
4.3.5	Schoonmaakkosten	71.082	40.042
4.3.8	Overige	68.310	206.979
	Totaal huisvestingslasten	368.025	533.625

De post huur (4.3.1) behelst met name de betaalde huur aan de Gemeente Almere voor het pand aan de Sesamstraat (€ 88.594), Walt Disneyplantsoen (€ 57.448) en de huur voor gymzalen en sporthal (€ 20.143). Ten opzichte van 2017 zijn de huurkosten gedaald als gevolg van het in eigen beheer nemen van de panden aan de Asterstraat en de Molièrestraat. Dit verklaart tevens de stijging van de kosten voor onderhoud en schoonmaak.

Onder overige (4.3.8) waren in 2017 opgenomen de kosten voor het onderwijs gereed maken van de gebouwen aan de Asterstraat (VO) en de Molièrestraat (PO) (€ 177.950). In 2018 is nog € 17.293 betaald aan de afronding hiervan. Daarnaast zijn de kosten voor gas, water en elektra gestegen als gevolg van het in eigen beheer nemen van de panden.

Overige lasten

		2018	2017
		EUR	EUR
4.4	Overige lasten		
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	178.325	180.217
4.4.3	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	111.289	121.263
	Totaal overige lasten	289.614	301.480
	<i>Specificatie honorarium</i>		
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	11.696	17.756
4.4.1.2	Andere controleopdrachten	-	-
4.4.1.3	Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-
4.4.1.4	Andere niet-controleopdrachten	-	-
	Accountantslasten	11.696	17.756

De post Administratie- en beheerslasten (4.4.1) bestaat merendeels uit kosten administratiekantoor (€ 31.788), automatiseringskosten (€ 41.615), accountantskosten (€ 11.696), telefoniekosten (€ 20.362), kopieerkosten (€ 36.603) en doorbelaste bestuur- en stafkosten (€ 15.353).

De post Onderzoek jaarrekening (4.4.1.1) behelst de kosten, die betrekking hebben op de jaarrekeningcontrole 2018 inclusief de nog te betalen kosten voor de jaarrekeningcontrole 2018.

Financiële baten en lasten

	2018 EUR	2017 EUR
6 Financiële baten en lasten		
6.1 Rentebaten	82	14
Totaal financiële baten en lasten	82	14

Overige toelichtingen

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2018	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2018 EUR	Resultaat 2018 EUR	Art. 2:403 BW j/n	Deelname %	Consolidatie j/n
Coöperatie Uitvoeringsorganisatie Passend Onderwijs Almere U.A.	Coöperatie	Almere	1	-	-	Nee	0%	Nee
Stichting Leerlingzorg Primair Onderwijs Almere	Stichting	Almere	1	1.650.446	106.854	Nee	0%	Nee
Stichting leerlingzorg Voortgezet Onderwijs Almere	Stichting	Almere	1	3.173.335	714.869	Nee	0%	Nee
Stichting Almere Speciaal	Stichting	Almere	1	2.351.952	505.697	Nee	0%	Nee

Alle transacties met verbonden partijen zijn in het verslagjaar 2018 onder normale marktvoorwaarden aangegaan.

De doorbelasting van kosten voor gemene rekening heeft plaatsgevonden op basis van de werkelijke kosten en de vooraf vastgestelde verdeelsleutels.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Intern overleg inzake de besteding van de duurzame inzetbaarheidsuren, conform art. 8A.3 cao PO heeft ertoe geleid, dat geen uren gespaard kunnen worden (art. 8A.8 cao PO). Derhalve is geen voorziening voor duurzame inzetbaarheid gevormd.

Stichting Taalcentrum is geen rijksbekostigde onderwijsinstelling, waardoor geen aansluiting gevonden kan worden bij het Vervangingsfonds. Het Taalcentrum is dan ook eigen risicodragers voor ziekte-uitkeringen.

Daarnaast heeft het Taalcentrum zich geconfirmeerd aan de cao-PO. Eventuele WW-uitkeringen worden via het UWV vergoed. De vergoeding van de bovenwettelijke toeslag is voor risico van het Taalcentrum.

Voorwaardelijke verplichtingen

Er zijn geen voorwaardelijke verplichtingen.

Meerjarige financiële verplichtingen

	Tot 1 jaar EUR	Van 2 tot 5 jaar EUR	Langer dan 5 jaar EUR
Ricoh (TC3)	4.911	3.274	
CWS Nederland	10.670	9.336	
Ricoh (TC9)	1.554	4.273	

De stichting is met de overige stichtingen van Passend Onderwijs Almere een meerjarige overeenkomst aangegaan voor gezamenlijke bestuurs- en directievoering. De kosten worden middels de samenwerkingsovereenkomst "Kosten voor gemene rekening" op basis van een vaste verdeelsleutel verdeeld over de stichtingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode van het opmaken van de jaarrekening geen feiten voorgedaan die als "gebeurtenis na balansdatum" zijn te kwalificeren.

Voorstel bestemming resultaat 2018

De jaarrekening 2018 sluit met een nadelig saldo van € 107.489. Voorgesteld wordt dit resultaat te onttrekken aan de Algemene reserve.

Overige gegevens

Ondertekening

Mw. H. Vlug

Bestuurder

Dhr. M. Denters

Voorzitter Raad van Toezicht

Almere, ... juni 2019

Almere, ... juni 2019

Gegevens over de rechtspersoon

Naam	Stichting Taalcentrum Almere
Adres	Postbus 10130, 1301 AC Almere
Telefoon	036-7670200
Emailadres	info@passendonderwijs-almere.nl
Internet	www.passendonderwijs-almere.nl
Contactpersoon	Mw. P.H.W. de Ruijter
Kvk-nummer	32146208

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlage 1: Overzicht betaalde en onbetaalde functies en nevenfuncties toezichhouders en directeur bestuurder Passend Onderwijs Almere.

1. Maarten Denters
  - RvT Passend Onderwijs Almere bezoldigd
  - RvT Viertaal Amsterdam bezoldigd

2. Meindert Eijgenstein
  - Voorzitter College van Bestuur St. Prisma Almere bezoldigd (werk)
  - Lid ledenraad Coöp. POA werkgerelateerd
  - Lid werkgroep PO-Raad en Inspectie werkgerelateerd
  - Lid RvT stichting Agora – Zaandam bezoldigd
  - Lid RvT Stad en Natuur Almere onbezoldigd
  - Lid bestuur Theatergezelschap De Bonte Hond onbezoldigd

3. Susanne Olivier
  - Lid CvB a.i. ASG bezoldigd (werk)
  - Voorzitter stichting Playing for Success werkgerelateerd
  - Lid RvT Kubus – Lelystad bezoldigd

4. Sandra van Rijnbach
  - Bestuurder het Baken bezoldigd (werk)
  - Bestuurder Voedselloket Almere onbezoldigd
  - Bestuurder Stichting Alkind onbezoldigd

5. Truda Kruijer
  - Bestuurder Aeres bezoldigd (werk)
  - RvT swv Noordwest Veluwe en swv Lelystad werkgerelateerd
  - Toezichhoudend bestuur swv Ede werkgerelateerd
  - Bestuurslid Stichting de Groene Norm werkgerelateerd

6. Maaïke Huisman
  - Bestuurder SKO bezoldigd (werk)
  - Lid RvC Cedin (tot 31 maart 2019) bezoldigd

7. Hetty Vlug
  - Directeur-Bestuurder Passend Onderwijs Almere bezoldigd (werk)
  - Bestuurder stichting Alkind onbezoldigd
  - Lid RvT Zorggroep Amsterdam-Oost bezoldigd
  - Bestuurslid Leefkringhuis Amsterdam-Noord onbezoldigd
  - Bestuurslid Stichting actief Burgerschap onbezoldigd

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Taalcentrum Almere

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Taalcentrum Almere te Almere gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Taalcentrum Almere per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018
3. kasstroomoverzicht 2018; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Taalcentrum Almere zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
Postbus 352
2400 AJ Alphen aan den Rijn

T (0172) 78 21 30
alphenaan denrijn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 64599892

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de

controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.
Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 25 juni 2019

Van Ree Accountants

Was getekend: mr.drs. G.J. de Jong RA